

ŠVYTURIYS

REDACCION y
ADMINISTRACION
Av. Montes de Oca
— 85 —
U. T. 23-4675
Bs. Aires
Abierta de 8 a 12
y 18 a 20 horas

LIETUVISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Isteigtas 1930 met. rugpiūčio 2 d.
LEIDŽIA A. LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Semanario Lituano "EL FARO"
Fundado el 2 de Agosto de 1930.
REDAGUOJA REDAKCINE KOMISIJA

Correo
Argentino

Concesión 1075

FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA

Kaina metams: \$ 4.00. Pusmečiui: \$ 2.00

METAI VI. BUENOS AIRES — KETVIRTADIENIS, Birželio — Junio Mėn. 11 d. 1936 m. Nr. 277. Adreso pakeitimas: 10 c. — Aps. Nr. 10 c.

ETIOPIJOJ.

ITALŲ okupacija sutinka sunkumų. Etiopų partizanai nerimsta ir užpildinėja pasalmomis. Italai tuo tarpu neina gilyn į Etiopiją, bet pasitenkina užimtomis pozicijomis, kadangi yra prasižėjęs ekvatoriališkas lietus. Italų kariuomenė koncentruota Addis Abeboje ir Goggiam. Tačiau už 75 kilometrų nuo Addis Abebos Etiopai yra sutraukę 12.000 kariuomenės.

Neseniai Italai sušaudė 150 etiopų už įvairius nusikaltimus. Avas upės patiltė buvo surasta 4000 svarų dinamito, kuris dar nespėjo sprogti. 3 italų orlaiviai tapo pagadinti. Visa tai verčia Italus akylai būdėti. Krašte eina gandai, kad netrukus grįšias Negus ir vėl prasidėsiančios kovos.

PALESTINOJ.

ARABŲ streikas tebesitęsia susirėmimai su žydais tebeina. Daug žydų ir krikščionių apleidžia Jeruzolimą ir kitus žymesnius miestus įsiekdami saugų mo kitur.

Anglai sustiprino krašto apsaugą dar vienu batalionu, kuris atvyko iš Aigypso. Dabar Anglai turi 6 batalionus kariuomenės. 6 arabų vadai tapo sumirti. Maifos burmistras pašalintas iš vietos dėl netinkamo pareigų ėjimo.

Transjordanijos emiras Abdulah vedė derybas norėdamas suvienyti Arabus su Anglijos valdžia, bet iš to nieko neišėjo. Arabai nusistatė toliau kovoti.

NIKARAGUVOJ.

NIKARAGUVOJ revoliucijonieriai nuvertė prezidento Sacasa valdžią. Prezidentas buvo dar mėginęs šauktis Š. A. Suv. Valstijų pagalbos, bet šios atsisakė. Lai kinuoju prezidentu aprinktas Iria. Senasis prezidentas pasišalinio į Salvadorą.

ČESKOSLOVAKIJOS.

ČESKOSLOVAKIJOS valdžia nusitarė sustiprinti sienas su Vokietija ir Vengrija. Bus pravedti tam reikalui geležinkeliai ir statamos tvirtovės. Visa tai kainuos 6000 milijonų kronų.

RUMUNIJOS.

STROVISTE pily įvyko "Mažosios entantės" konferencija, kurioje dalyvavo žymieji Rumunijos, Čekoslovakijos ir Jugoslavijos diplomatai.

Svarbiausi svarstymo punktai buvo: 1. italų-etipų ginčo išvašdos, 2. Padonojaus valstybių gyvieji reikalai, 3. Lokarno ir Lozano sutarčių sulaužimas ir santykiai su Rusija.

Savaitės Politikos Apžvalga

RUOŠIAMA ITALŲ — VOKIEČIŲ NEPUOLIMO SUTARTIS. — VOKIEČIAI VARO SMARKIĄ PROPOGANDĄ UŽ KOLONIJŲ GRAŽINIMĄ IR TERITORIALE EKSPANSIJĄ.

Iš neoficialių, bet patikimų šaltinių sužinota, kad baigiama paruošti italijos — Vokietijos nepuolimo sutartis. Ji busianti pasirašyta apie šio mėnesio galą. Galėtų būti užvilktas pasirašymas tik dėl to atveju, jeigu Tautų Sąjunga nuimtų sankcijas prieš Italiją.

Sutartis numato paremti Vokietijų pretensijas į kolonijas ir propagandą Balkanuose. Iš kitos pusės Vokiečiai pasižada neliesti Austrijos.

Italų — Vokietijų susitarinimas sudarytų stiprų valstybių bloką Europoje, kuris būtų nukreiptas prieš Anglų-Prancūzų bloką. Tačiau galima spėti, kad Anglai bei Prancūzai suprastami savo pavojų, padarys nuolaidas Italams, kad tik šie pasiliktų nuošaly nuo vokiškos politikos.

VOKIEČIŲ imperializmas darosi kaskartą ryškesnis. Apie ankstyvesniųjų kolonijų gražinimą kalbama viešai ir griežtai. Propagandos ministeris Goebels vienoj kalboj Berlyne stačiai pasakė: "Neteisinga, kad mūsų tauta ir toliau vargingai gyventų, tuo tarpu kai kitos turi visa ko. Kitos tautos nereikalingos tų kolonijų, kurias iš mūsų atėmė. Pavojus ateis pasauliui, jei laiku nesupras mūsų teisingų reikalavimų".

Ne tik tai pačiame krašte, bet ir buvusių kolonijų teritorijose eina smarki propaganda. Visur yra vokiečių ir visur jie aktyviai remia nacistų politiką. Ypatingo keblumo sutinka Anglai Afrikoj. Todelei neseniai Loyd George kalbėdamas apie kolonijas nukreipė mintį į mažesniųjų valstybių, kaip Belgijos, Olandijos ir Portugalijos kolonijas, tarytum nurodymas, kad jas lengviau yra paimti stipresniom valstybėm. Tai sukėlė didelio nerimo šiose visose valstybėse.

VOKIEČIAI nesitenkina kolonijų pretenzijomis, bet atvirai kalba apie teritorialinę ekspansiją Europos kontinente. Pirmąjį pavojų sudaro mažosios valstybės, kurios turi sienas su Vokietija. Vokiečių akys nukreiptos į Danijos Šlezvigą, į Lietuvos Klaipėdą, į Latviją ir Estiją, o taip pat ir Austriją su Šveicarija. Čia visur Vokiečiai mato vokiško rasinio elemento. Be to, "Drang nach Osten" neišsina iš galvos. O šiuo momentu jiems šia politika padeda varyti Lenkai, patys nenusimandami, kad Vokiečių imperializmas juos vienodai su kitais kraštais prarys.

Italų-Etiopų ginčo reikale nusitarta nesiimti aktyvios politikos, bet palaikyti Anglijos bei Prancūzijos sumanymus. Padonojaus reikalams sugoti neprileisti Vokietijų "Anschlusso", tai yra, Austrijos prijungimo prie Vokietijos, o taip pat ir Habsburgų dinastijos atstatymo Austrijoje. Dėl pareinio konflikto laikytis vienos politikos su Anglais bei Prancūzais. Turkijos pretensijoms į Dardanelus pritarta. Santykiai su Rusija palaikytini prieš Vokišką politiką.

"Mažosios entantės" konferencija sustiprino Anglų — Prancūzų frontą.

BUKAREŠTE (Rumunijoje) per skautų defiliadą, kuri buvo suarušta karaliui Karoliui pagerbti, užgriuvo tribūna su 3000 žiūrovų. Iš jų 24 užmušti ir apie 700 sužeisti.

PRANCŪZIJOJ.

NAUJASAI PREMJEAS M. BLUM užėmė valdžią streikuojant milijonui darbininkų. Šis streikas, kuris buvo apė

LENKŲ SILEZIJOSJ teisiškai vokiški "nacistai" už mėginimą padaryti pervenimą ir prijungti šį kraštą prie Vokietijos.

SOVIETŲ RUSIJOJ baigiama ruošti nauja Konstitucija.

BELGIJOJ praėjo savyvaldybių rinkimai. Šurkčiuose naujoji reksistų partija laimėjo 78 vietas. Socialistai nustojo 20 vietų ir katalikų partija 94. Kaip žinoma, roksistai atsirado iš katalikų partijos.

J. E. Lietuvos Valstybės Prezidentas Antanas Smetona šį šeštadienį švenčia savo Varduves.

SMULKIOS ŽINIOS

TARP Vokietijos ir Brazilijos pasirašyta nauja prekybos sutartis.

URUGVAJUS.

MONTEVIDEO Miesto intendtura nusitarė pagerinti pajuri viešbučius Karaskoj ir Pačioj įdedant 1.200.000 pezų.

SENATAS priėmė rinkimų įstatymo reformą. Patvirtino taip pat 150.000 pezų pašalpos Moteurų Universitetui.

URUGVAJAUS kariškas ora laivynas susideda iš 17 aparatų, kuriems yra skirta 6 milijonų metinė pašalpa. Civilinė orlaivyninkystė platesnė, bet ji gauna tik 1 milijoną pašalpos.

SORIANO departamente yra užsilikusio neparduoto linų pluošto 12 milijonų kilogramų.

VIENAME automobilių garaže susekta didelė automobilių vagystė. Suminti 8 asmenys, kurie prisipažino pavogę 23 automobilius.

VOKIETIJOJ.

NIUREMBERGE tapo atidaryta pirmoji priešorinių puolimų mokykla. Ji pavadinta aviacijos ministerio Herman Goeringo vardu.

ŽINIOS IŠ ARGENTINOS

KIEK ARGENTINOS ĮMONIŲ? Apskaičiuota, kad Argentinoje yra 41.886 veikienčios įmonės. Iš jų tik Buenos Aires mieste yra 15.318 ir Buenos Aires pro

vincijoje. 9996. Mažiausiai įmonių yra Ugninėj Žemėj kurioj tepriskaitoma 6.

ARGENTINOS LAIVYNAS pirkis naujų kanuolių, kuriuos jau užsakytos Anglijoje.

PUNTA ALTA (Buenos Aires provincijoje) pradėjo siausti raudai.

40 VALANDŲ DARBO projektas įteiktas svarstyti Kongresui. Prie sumažinimo valandų atlyginimas darbininkams neturėtų būti sumažintas.

KTAŠTO APSAUGOS biudžetas išneša 80.733.915 pezus.

DŽIOVININKŲ Argentinoje priskaitoma 200.000 Kamet miršta po 20.000.

BUENOS AIRES provincijos rinkimai bus anuluoti Kongerse. ARGENTINOS VYRIAUSYBĖ nupirko čubuto geležinkelį už 1.950.000 pezų.

RIAČUELLO krantų sustiprinimui yra paskirta 9.242.456 pezų.

KONGRESO deputatas Miguel Osorio inėšė projektą suvaržyti komunistinį veikimą.

BUENOS AIRES M I E S T O VALDYBA turi nejudomo turto už 892 milijonų pezų.

ATVYKO naujas Ispanijos ambasadorius Argentinai Don Enrique Diez-Canedo.

MOMENTO DARYKAT

Šį ŠEŠTADIENĮ, birželio 13 d. Lietuvos Prezidentas ir Tautos Vadas ANTANAS SMETONA švenčia savo vardines.

Valstybės Prezidentas ir Tautos Vadas mums yra valstybingumo ir lietuviškumo simbolis. Jis ypatingai gražus ir skaitus ANTANO SMETONOS asmeny — pirmojo ir ilgamečio prezidento ir seno bei nenuilstamo kovotojo už lietuviybę. Drąsiai galime didžiulis šiuo Apvaizdos duotu Lietuvai ir jos Tautai didžiu vyru.

ANTANAS SMETONA nėra siauros politikos žmogus, kaip kažkurie norėtų jį vadinti ir įsprausti į vienos politinės grupės rėmus. Jei iki šiolei jam ir teko remtis tautininkų politine partija, bet jis savo asmeniui mokėjo atsistoti aukščiau partijos ir žiūrėti į visos tautos reikalus. Tai patvirtina, kad ir pastarasis žygis sušaukti Tautos Atstovybę — SEIMĄ, kurio jis niekadoms nebuvo išleides iš minties, gal tik nutęsęs del ypatingos krašto padėties.

SEIMO rinkimai, kaip žinoma, praėjo šiomis dienomis. Vyriausybės veidas kiek pasikeis, bet neabejojamai ji visados pasiliks tautiška ir eis Didžiojo Tautos Vado idealu.

Mes žinome, kad Tauta galinga darosi per stiprius savo vadus. Bet ir vadus sudaro pati Tauta, kai ji moka juos vertinti ir apsuoti pagarba.

Lietuvos Prezidento ir Tautos Vado vardinių progų, mes užjuri tautos atžala, jungiamo savo linkėjimus tvirtai stovėti valstybės ir Tautos priešaky ir rodyti jai kelią į kaskartą šviesesnį ir garbingesnį rytojų.

Šį SEKMADIENĮ, A. L. MERGAICIŲ GLOBOS DR-JA švenčia savo gyvavimo penkmečio sukaktuves. Nors trumpas laikas, bet mūsų jaunos išeivijos gyvenime jis labai reikšmingas.

Lietuvės moters uždavinys kilnus ir garbingas. Bet ir pavoju svetur jis pilnas. Viena sau palikta moteris lengviau gali pakrikti. Suprantama, kad ją reikia ypatinga globa apsuoti. Pagirtini tie vyrai, kurie padeda moterims apsisaugoti. Bet ypač girtinas veikimas tų mergaičių — moterų, kurios ir pačios supratusias savo apsigynimo reikala, pradėjo pamažu organizuoti ir plėsti savo globos darbą.

Mūsų mergaičių veikimo sąlygos ir sunkios ir kietos. Ir laiko mažai ir pajėgos silpnos. Bet jos ištvermingos. Per penkerius metus, kaip bitelės, rankiojo ir nešiojo savo apsigynimui dulkeles, kurias ėmė iš grynų tautiškų bei reilginių žiedų.

Penkmečio sukaktuvių progą mes joms linkim ištvermės ir Dievo palaiminimo jų gražiems darbams.

LIETUVIŠKOS DAINOS vakarui suruošti buvo sukvietas įvairių srovių atstovų pasitarimas p. Blaveščuno iniciatyva Lietuvos Pasiuntinybės patalpose. Kalbėtasi apie vieną DAINŲ vakarą, kuriame parodytų lietuvišką meną atvykusieji iš Lietuvos didieji dainininkai.

Vardan tos vienybės iniciatyva graži, bet ji sutiko praktiškų kliūčių dėl pelno paskirimo. Nors visi priėmė bazę — mokyklų reikalams, bet išliko klausimas, kad pirmoji galvoj būtų sušelpa Prez. Antano Smetonos mokykla, kuri pačios Pasiuntinybės boikotuoja. Klausimas buvo nemalonus ir jo kaltė teko sudėti ant kito aukšto Lietuvos Pasiuntinybės valdininko. Pagaliau pasiūlyta sušelpiti 2 vaikučių, kurių motina išėjo iš proto, o kitus pinigų lygiai padalinti visoms mokykloms.

Iš viso mums rodosi, kad ir šiame svarbiame reikale truko organizacinio prado, kuris jau buvo pasireiškęs p. Matui Šalčiui ruošiant paskaitą. Deja, gyvenimo patirimai mūsų neišmoka, bet suka į didesnę sukūrį.

BERISSO "MINDAUGO" dr-ją sielodamos del Prez. Antano Smetonos vardo mokyklos įteikė dar vieną raštą Lietuvos įgaliotam Ministeriui p. J. Aukštuoliui prašydama paremti šį mažųjų židinį, kuris treči metai tarpsta skurdžiame provincijos miestely.

Ta pati organizacija džiaugiasi turėjusi praeitą šeštadienį gražų vakarą kuris buvo suruoštas kalbamosios mokyklos naudai. Dėka visuomenės palankumui vakaras davė apie 200 pezų pelno.

Draugija tikisi, kad Lietuvos Atstovybė nepasileiks kurti, bet pritaris visuomenės balsui ir daromoms pastangoms, o taip pat kels Tautos Vado vardą, kurį nešioja Berisso lietuviukų mokykla.

LIETUVIAI DAINININKAI pirmą kartą pasirodė Kolono operoj. Nors jų nematėm iš arti, bet per radio girdėjom. Išskirėm Kipro Petrausko ir Vincės Jonuškaitės balsus, nes juos ir ankščiau gerai pažinojom. Publikai padarė furorą, nes plovimui galo nebuvo.

Vietos spaudoj pasirodė pagirimų. Tik, deja, dar vis šykčiai. Daugiau apie Kiprą Petrauską minėjo, kurį girė už balsą ir vaidinimą. Ypač gražiai parašė "El Pueblo", kuris taip išsireiškė: "Ypač reikia išskirti lietuvo tenoro Kipro Petrausko asmenį, kuris įkūnijo labiausiai komplikuoatą asmenybę Griška Kutier. Tai dainuotojo ir vaidintojo prototipas. Didin gas jo vokalinis organas, be perdėjimų, bet turtingo tembro, puikiose dramatinio aktorius sąlygose, Tikrenybėje pasireiškė kaip koki artistinė išimtis".

Sekantis tos pačios operos vaidinimas žada būti "populiar", taigi, žemesniom kainom.

Ar Tamista pastebėjai, kad "SVYTURYS" nesivaiko pigiomis simpatijomis, bet sako karčią tiesą į akis.

RETI ZVĖRYS LIETUVOJE

Praeitą vasarą Prūsų Lietuvoje tarp Varninkų ir Palmininkų pastebėti elniai (otis tarda tarda). Prieš karą vienas elnys buvo nušautas Marijampolės apskrityje, Plutiškių apylinkėse. Praeitą vasarą Nemune ties Kulautuva nukautas bebras. Jo kailis pakliuvo į gamtos muziejų; ten matome ir jo gražią iškamšą, bet kažkodėl "uoliam medžiotojų" niekas neiškėlė bylos už naikinimą retų gyvių, kuriems įstatymas garantuoja visišką apsaugą. Užpėnai rudenį Vydžių apylinkėje Grincevičius nušovė juodąją lapę. Gaila, kad lapė nepakliuvo į gamtos muziejų. Manoma, kad tai buvo kur nors iš fermos pabėgusi sidabrinė lapė ar vietinė lapė, tačiau su stipriu melanizmu.

PASIBAIGĖ GARSIOJI "MAISTO" BYLA

Šiaulių apygardos teismas tris savaites nagrinėjo garsiąją Tauragės "Maisto Skerdyklos" bylą, kurioje kaltinamaisiais buvo patraukti: buvęs "Maisto" bendrovės pirmininkas ir vyriausiasis direktorius Jonas Lapėnas buvęs Tauragės skerdyklos direktoriai — Antanas Kubilius ir Antanas Placidas Pranculis ir turėję Panemunėje "Maisto" gaminių krautuvę Petras Lapėnas ir jo žmona

Konstancija Lapienienė.

Ilgai teismas klausinėjo liudytojus, kurių parodymai šioje byloje turėjo gana didelės reikšmės. Liudytojų buvo daug žymių Lietuvos ūkio ir politikos darbuotojų. Teisiamuosius kaltino du prokurorai ir gynė 7 advokatai.

Balandžio 10 dieną teismo posėdžiai pasibaigė, gana ilgai tręšis teismas paskelbė sprendimą, kuriuo Jonas Lapėnas ir Pranculis nubauti po metus kalėjimo (sunkųjų darbų) Antanas Kubilius 4 metus sunkųjų darbų kalėjime, Petras ir Konstancija Lapėnai po 2 metų sunk. dar. kalėjime. "Maisto" bendrovės ieškiniui patenkinti iš Jono Lapėno priteista pusė milijono litų. Be to, nutėisė ir šių nubautųjų turtą paimti valstybės išdo naudai.

"VISI I VILNIAUS VADAVIMO TALKĄ"

Tokia antrašte Vilniaus geležinio fondo jaunimo sekcija išleido į visuomenę atšaukimą, kuriame nurodomi lenkų administracijos okupuotame Vilniaus krašte žygiai, apie persekiojimą nekaltų Vilniaus krašto lietuvių, laužymą tarptautinių sutarčių ir pasižadėjimų, apie melo ir šmeižtų skleidimą. Į tokią lenkų administracijos smurto politiką visi Lietuvos gyventojai vajuos metu kviečiami reaguoti kultūringa kova, perkant Vilniaus pasus ir

ženklelius, ugdant Vilniaus geležinio fondo kapitalą ir tuo paremiant vilniečių kultūrinį veikimą. Atsisauskimo gale nurodyti prancūzų ir danų tautų tautiško patvarumo pavyzdžiai vaduojant užgrobtus savo kraštus. Atsisauskime jaunieji kviečia visus lietuviu: į galutinį Lietuvos žemių sujungimą.

SENOVĖS LIETUVIŲ STABMELDYSTĖS KULTO RELIKVIJA

Senovėje lietuviai tikėjo, būk velės į daugų šalį einančios slidžių kalnu. Kad joms būtų lengviau nukeliauti, reikėjo turėti bent aštirus nagus. Manė, jog aštriau si nagai yra meškos. Todėl meškos nagą kiekvienas stengdavosi įsigyti: jį apkaustydavo ir nešiodavo, kaip amuletą ant odinio dirželio pasikabinę po kaklu.

Toks nagas, apkaustytas žvaluriu, su kilpa įverti dirželiui, rastas Paežerių km. senkapyje prie lavonų, 30 cm. gilumoje (Skaudivilės valst., Tauragės apskr.). Nagas su kitais radiniais Vaclovo Bambio (iš Raseinių) pasiųstas Valstybės Archeologijos Komisijai.

Pastebėti, kad tokių nagų "galiai" dar Jogaila tikėjo, įvedęs Lietuvoje krikščionybę; ypač kritiškesniais bei gyvybei gresiančiais momentais, per karus, tokį nagą su savim turėdavo.

N. Bagdonienė

KLASTINGAS MELAS

ANTANO ir ZORĖS butas. Zosė po 14 metų gerokai pasenėjus, guli lovoje. Serga.

ZOSE (aprengta baltai, sėdi baltai padengtoje lovoje. Žiuri į Birutės paveikslą). Jau lygiai 14 metų kaip netekome Birutės (verčia). Man rodos kad tikrai vakar tas viskas buvo. Per visus tuos metus mano mintis ir troškimai buvo tik tam kad atradus Birutę. Bet visos pastangos, visi troškimai veltui nuejo... (pauza). Dabar aš bejėgė ligonė, tik svajoti apie tai galiu...

II.

ANTANAS (įeina). — Kodel tu, Zose, neguli. Persisaldysi. Kad ir pavasaris bet tau visgi gali pakenkti. (apkleja ir paguldo ją). Gulkis, gulkis, matyt esi pavargus. (pabučiuoja).

Zose (guldam). — Antanai, nukabink man Birutės paveikslą. Nešk čia man arčiau, nes mane išvertkos akys iš tolo nebeprimato. (Antanas nukabina paveikslą prie lovos ir stato šale Zosės).

ANTANAS. — Tai dar laimė, kad nors jos paveikslas liko, nes per tiek metų būtume pamiršę jos gražųjį veidą.

ZOSE. — Ne Antanai. Man viskas atrodo kaip šiandieną kad buvo. Aš taip gražiai ausyse, tebeskamba (smarkiai atsidusta) O Dieve! Dieve!

ANTANAS. — (visa laika žiuri į Birutės paveikslą). Man tik ka bevaikščiojant po paežerio krantą teko matyti vieną moterį. Ji liekna, graži, gražiai pasipuošusi ir laike rankose gražių gėlių bukieta. Kol aš ten vaikščiojau ji visą laiką sekė mane akimis, bet man praeinant pro ją,

nunkreipė savo veidą kad jo nepamatytiau ir nuejo kelius žingsnius tolyn. Mane lyg kas trauktų traukė atsigrįžti ir atsigrįžau...

ZOSE (susijaudinusi). — Ir ka pamatei?

ANTANAS. — Nagi pamačiau kad ji verkė ir šluostė ašaras. Man taip pasidarė graudu ir nusprendžiau paklausti kas atsitiko.

ZOSE. — Ir paklausei?

ANTANAS. — Ne, nes kaip pradėjau eiti prie jos, ji nusiuko ir pradėjo slinkti pamažu, lyg medžio šėselis vis tolyn ir tolyn... aš ją šaukiau bet ji neatsiliepe.

ZOSE. — Vargšė. Gal ir ja gyvenimo likimas baudžia ir liepia kentėti.

ANTANAS. — Jos veidas labai panašus į Birutės paveikslą.

ZOSE (pradžiugus). — Gal Birutė buvo sugrįžusi?

ANTANAS. — Iš karto ir man taip pasirodė. Taigi ir labai norėjau iš arčiaupasižiūrėti ir nors vieną žodį iš jos lūpų išgirsti, bet ji nesileido ir nuejo. Ilgai dar stovėjau. Maniau kad sugrįž, bet negrįžo.

ZOSE. — O aš žymiai jaučiau kaip mano jėgos apleidžia mane. Antanai, pasodink mane.

ANTANAS. — Zose, nesikelk. Nes negerai daug vargti. O gal tau atnešti šiltos arbatėlės?

ZOSE. — Ne. Visai nenoriu nei gerti nei valgyti.

ANTANAS. — Išgerk. Sušilsis ir geriau jausiesi. Tu šiandien per daug susirupinai apie Birutę, ir tau tas kenkia.

ZOSE. — Aš ir netrokštu pagyti. Norėčiau greičiau užbaigti tą baisų gyvenimą (Apsikabina

KOMODORO RIVADAVIA žibalo šaltinis. Čia jė mtaome gražiai triškanti. Tolimoj Patagonijoj yra labai daug tokių šaltinių, prie kurių ir mūsų broliai darbuojasi.

Birutės paveikslą, pasiverčia ant šono ir užmiega).

ANTANAS. (po pauzos). — Taip, ji jau užmigo. Vargšė! Kiek ji iškentėjo ir kiek vargo paėjo beieškant savo mylimos dukreles. Visas dienas verke, naktimis nemiegojo ir iš to sielvarto ir rupinimosi apsirgo. Stengiausi visai budais ją nuraminti, bet niekas nepadarė. Nors ir man širdia nemažiau skauda bet prieš ją turiu viską slėpti kad daugiau nepakenkus. Žiuri į ją! (Galas)

Iš Lietuvių gyvenimo

Buenos Aires Lietuviai

LIETUVOS MENININKŲ

PADEKA

Reikiame jums, brangūs tautiečiai, mūsų nuosirdžiausią padėką už malonų dėmesį ir pagarbą, kurią jūs parodėte skaitliniai sutikdami mus atvykusius į Buenos Aires.

Mums didžiai malonu, kad jūs, turėdami daug savo kasdieninių rūpesčių ir vargų, nepagalėjote laiko, atvykdami net iš tolimųjų Argentinos vietų pasveikinti mus ir pareikšti mums savo brolišką meilę, už ką jums dar sykį ačiū.

Reikiama gilią pagarbą — Vincė Jonuškaitė-Zaunienė, A. Zalinkevičaitė-Petrauskienė, Kipras Petrauskas, Petras Oleka, Ipolitas Nagrodskis-Nauragis, Juozas Mažeika.
Bs. Aires 3.VI.36.

Didžiai Gerbiamas "Švyturio" Redaktoriau!

Leiskite man per Jūsų laikraštį pareikšti padėką Ponui Ministrui Aukštuoliui ir Kolonijos Kapelionui Kun. Janilioniui už patarimą ir linkėjimus, Ponui konsului J. Kučinskui už visokią paramą ir suteiktą progą susipažinti su Argentinos lietuvių mokyklomis, Ponams mokytojams už supažindimą su savo darbu ir mokyklų organizaciją, o taip pat "Švyturio" A. L. Balso ir "Žinių" Redakcijoms ir visoms organizacijoms už moralinę paramą susipažįstant su vietos lietuvių gyvenimu. Visiems linkiu sėkmingai dirbti ir tobulėti savo darbo srityse.

Laiko stoka, neleidžia man pažinti Argentinos lietuvių gyvenimo ir organizacijų taip, kaip aš norėjau, bet išvykstu įsitikinęs, kad eidami Lietuvos keliu — Jūs rasite bendrą kalbą ir savo idė-

jinę kovą vesite tik kultūringai ir garbingai.

Mokyt. Simas Bakšys.
"Monte Pascoal"
1936.VI.5.

Ivyks "rifos" vakarienė

L. K. šv. Kazimiero B-nės "rifos" administracija šį šeštadienį, 17 val., ruošia spaudos atstovams ir šiaip svečiams pagerbti vakarienę, kuri įvyks nuolatinėje buveinėje, calle Florida 527.

Atvyksta p. Gaučys

San Paulo konsulas p. Gaučys atvyksta privatiniais reikais į Buenos Aires Katalikiškoji visuomenė visados būdama dėkinga p. Gaučiui už jo didelius nuopelnus, žada nepraleisti tos progos ir atitinkamai pagerbti.

Žinios administracijos

Gautos prenumeratos iš p. p. Jono Povilonio, Grasildos Bluznienės, Juozo Deveikio, ir Antano Petrausko. Už ką Švyturio administracija taria širdingą ačiū.

Gužo Švyturys; p. p. Monikos Galgatavičiūtės, Antano Grigaičio, V. Dumbliausko, K. Varpukėvičiaus, Jono Grigonio, J. Ne-

krošiaus ir Nikodemo Lašausko, — visus prašome priduoti savo tikrus adresus.

Prašome atsiimti laiškus

Švyturio administracijoj (Av. Montes de Oca 85) randasi laišškai sekantiems asmenims: Onai Kaminskaitei, Antanui Petrauskui, Mikolui Velingiui, M. Paliukėnui, Elenai Drazdauskaitei, Katrinai Andriuskevičiutei, Elenai Mikalauskaitei, Stasiui Ziziui, Emilijai Damelienei, Baliui Rukšėnui, Marytei Vainytei ir Elenai Sarkytei (3 laišškai).

Trūksta komplektui...

Gerbiame švyturio skaitytojai, turintieji Švyturio 245.251, 254 ir 257 numerius prašomi perleisti minėto laikraščio administracijai Av. Montes de Oca 85, Bs. Aires, nes trūksta sudarimui komplekto sakytų numerių, už ką būsimė dėkingi.

Administracija.

BAŽNYTINĖS ŽINIOS

DIEVO KUNO PROCESIJĄ įvyks šį ketvirtadienį, 2 val. po pietų Plaza Mayo kviečiami visi lietuviai dalyvauti: vyrai prie šv. Kazimiero vėliavos ir moterys prie Aušros Vartų.

DIEVO KUNO iškilmingos pamaldos bus šį sekmadienį 11 val. 45 min. Santa Lucia bažnyčioje.

BERISSO LIETUVIAI

MINDAUGIEČIŲ PASISEKIMAS

Berisso, draugija "Mindaugas", birželio m. 6 d. šeštadienį buvo surengusi vakarą su vaudinimu; scenoje buvo pastatyta 5 veiksmų drama "Leitenantas Antanas". Parengimas galima laikyti nusisekusiu dėl to nes sutraukė virš 300 publikos ir antra, kad mindaugiečių prityrę artistai nepavyklė susi rinkusių svečių, bet vykusiai atliko artistines roles.

Tenka pasakyti, kad mindaugiečių parengimai kaskart daugėja lankančia publika, nes ten yra visumet statomi įdomūs scenos veiklai, vaizduojantie Lietuvos praeitį bei jos kovas už nepriklausomybę, kur kiekvienas lietuvis gali pasidžiaugti ir valandėlei pailsėti nuo sunkių kasdieninių darbų.

EXTRA SUSIRINKIMAS

š. m. birželio m. 14 d. 9 val.

MEGINKITE SAVO LAIMĘ

Didžioje Šv. Kazimiero B-nės Loterijoje
Lošiant už \$ 1 pesą galima laimėti
\$ 52.500 pezų

Lošimas bus Lapkričio mėn. 3 d. 1936.

Jau pasirodė bilietai visoje Argentinoje

Kiekvienas skubėkit įsigyti bilietus

Bilieto kaina \$ 1.— pesas

Gausite kiekvienoje vietoje

OFICINA, Calle Florida 527

NIEKAD NEREIKIA UŽMIRŠTI

KAD:

PINIGŲ PERSIUNTIMUI Į LIETUVĄ

greitai ir pigiai,

PINIGŲ LAIKYMOUI TAUDOMOJOJ KASOJ užtikrintai ir gerais nuosimčiais

LAIVAKORČIŲ PIRKIMUI

visų linijų gerais ir greitais laivais tikrai patogiomis kainomis

NERA NIEKO GERESNIO

kaip tradiciniai lietuvių draugas

Argentinoje

LIETUVIŲ SKYRIUS

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

CANGALLO 360

(kol tęsis mūsų naujo namo statyba g-vėje

25 de Mayo esq. Bmė Mitre)

Jūsų pačių naudai visada pasitarkite su mumis.

tyto Prez. A. Smetonas vardo mokyklos bute, calle Barcelona nr. 3965, draugijos "Mindaugas" šaukiamas EXTRA narių susirinkimas. Visų narių dalyvavimas yra būtinas, nes turime apsvastyti daug svarbių reikalų.

Pašauliniai asmenys t. y. nariai, galės dalyvauti tik draugijos narių rekomenduoti.

Valdyba.

PRANEŠIMAS.

Turėję pirktą leistas d-jos "Mindaugas" rifas, kurių lošimas įvyko š. m. birželio m. 6 d.; laimėjo 1-mą premiją nr. 433, 2-rą — 883, 3-čią — 988 ir 4-tą — 424. Turintie minėtus numerius prašomi kreiptis į d-jos "Mindaugas"

Valdybą pasiimti laimėtas premijas.

Pastaba: Išloštųjų premijų pasisėmimas galioja tik vieną mėnesį.

Valdyba.

APLANKĖ MOKYKLĄ

Praeitą savaitę, Prez. A. Smetonos vardo mokyklą aplankė, vykstantis iš Lietuvos į Braziliją, mokytojas S. Bakšys ir Konsulinio skyriaus vedėjas p. J. Kučinskas.

Naujo gyvenimo proga

Berisso, žinomam avalinės krutuvės savininkui p. Vladui Orlauskui susituokus su panele argentiniete Elena Machado, linki pasisekimo naujame gyvenime ir šeimyninės laimės.

Romualdo V-kas.

LIETUVIŲ KATALIKŲ ŠV. KAZIMIERO B-NES VALDYBOS POSĖDIS įvyks šį ketvirtadienį, birželio 11 d. 8 val. vak. kun. J. Janilionio bute. Prašome visus Valdybos narius įsidedėti.

PIRMININKAS

REDAKCIJOS ATSAKYMAS. VVS ir B. L. K. Karių Sąjungos Valdyboms. Jūsų laiško nededame. Tuo reikalu staciai kreipkitės į rašomo susirinkimo iniciatorių. Pasisakykite, kad jus dar gyvi, o svarbiausia savo veikimą gyviau parodykit.

LATVIŲ — ESTŲ VAKARAS

š. m. birželio 20 d. latvių ir estų draugos ruošia bendrą vakarą, vokiečių salione, calle Alsina 2513, Bs. Aires.

Minėtos draugijos kviečia apsilankyti ir lietuvius, kaipo kaimynius Pabaltės valstybių.

Visiems Berisso lietuviams žinoma, kad žemomis kainomis ir aukšta kokybe įvairių drabužių pasirinkimas tik parduotuvej

"La Fama Argentina"

de M. JAMILIS

calle MONTEVIDEO 701, esq. NAPOLES

skyrius:

calle NUEVA YORK 4628, BERISSO

Nepraleisk neapsilankęs.

Sveikatos patarimai

Kojų kraujagyslių išsiplėtimas.

Kojų kraujagyslių (venų) išsiplėtimas esti gan dažnai. Toji liga greičiau pasitaiko pas senesnius žmones, bet esti ir pas jaunus.

Priežastys kojų gyslų (venų) išsiplėtimo įvairios: čia veikia neštumas, darbas susijęs su stovėjimu ar nuolatinu vaikščiojimu. Bet svarbiausia priežastis tai įgimtas kojų venų sienelių šilpnumas; vienų sienelės esti pergležno, netamprios ir dėl to jos per daug išsiplėčia. Tokios išsiplėtos ir gležnos kraujagyslės neįstengia priplūdusį į kojas kraują pakelti į viršų, kraujas susitvenkia venose, ir jos dar labiau išsiplėčia. Tuomet ant kojų čia pat po oda matosi melsvai, visaip išsivarginavusios storos kraujo gyslos. Tos gyslos kartais taip išsivarginuoja ir išsiplėčia, kad vietomis susidaro guzai, lyg minkštos paduškaitės.

Kenksmingumas kojų kraujagyslių išsiplėtimo yra toks: ilgiau pastovėjus ar daugiau pavaikščiojus, supursta, darosi sunkenės ir nelankščios, atsiranda net jose maudimas, o kartais net smarkiai paskauda. Smarkiai prisipildžiusios kraujagyslės dažnai trūksta ir iš jų bėga kraujas, kurį kartais esti sunku sulaikyti. Jei trūkšios gyslos užstės, tai gali pasidaryti gyslų uždegimas ar prisimesti rožė. Be to, ant blauzdų, kur būna išsiplėtosios venos, dažnai atsiranda egzema, odos nušašimas ar atsiveria opos kurias namie labai sunku užgydyti. Išplėtosios venose susidaro kieti mazgai; kartais susitveria net akmenukai.

Ką daryti kojų venoms išsiplėtus

Jei išsiplėtimas nedidelis, tai ypatingo gydymo nereikia. Kai

kojos papursta ir pavargsta, tai jas reikia palaikyti aukščiau pakeltas. Geriausiai iškelti kojas atsigulus. Prie didesnių gyslų išsiplėtimo kojas reikia suveržti raiščiais; daryti taip: imti švairius marškonius raiščius 10—12 cm. pločio ir 2—3 metrų ilgia. Rytais keliantis iš lovos, nesveiką koją pakelti į viršų ir palaikyti kelias minutes, kad kraujas subėgtų į kūną. Paskui minėtu raiščiu pradėti koją vynioti nuo kaulėlio į viršų, t. y. pėdos kelio link. Vynioti paeiliui, truputi priveržiant iki kelio linkimo ir čia apsisukti. Ant šitaip suvystytos kojos užauti kojine ir taip lakyti per dieną. Einant gulti, raiščius nurišti ir koją numazgoti. Yra tam tyčia guminės kojinės gyslų išsiplėtimui prilaikyti. Jos turi būti pritaikintos kojai.

Jei nenorima nešioti raiščius ar gumines kojines, arba jei gyslų išsiplėtimai labai dideli, tai geriausia duoti padaryti operaciją. Operacija lengva, paviršutinė.

Kai pratrūksta kraujo gysla ir čiurkšle bėga kraujas, reikia taip padaryti: tuojau atsigulti ir iškelti tą koją į viršų. Kraujui jėgą vietą prispausti švairiu skudurėliu ar šydu. Jei koja vis kraujuoja, tai aukščiau žaizdos ją su ristiū mine ūarna ar susukta skarele. Paskiau kreiptis prie gydytojo.

Kai atsiranda blauzdų opos ar egzema, tai tenka pagulėti ligoinėje ir ilgokai gydytis. Nepašalinus kojų venų išsiplėtimo, opos ir kitus blauzdų nušašimus sunku pagydyti.

Turint kojų venų išsiplėtimus kojas visuomet reikia švairiai laikyti ir nešioti švairias kojines. Nešvarumai ir įdrėskimai greit sukelia minėtas blauzdų ligas.

Pasaulio Ratu

VATIKANO IR ŽENEVO GIGANTAI

Neseniai galutinai baigta Ženevoje Tautų Sąjungos rūmų statyba. Anot architektų, naujosios Tautų Sąjungos patalpos yra didžiausios pasaulyje. Nors iš tikrųjų Vatikano rūmai yra dides-

ni, bet jie sudaryti iš daugelio atskirų, tik sujungtų pastatų. Ženevos rūmų fasadas yra 150 metrų pločio. Rūmuose yra 900 darbo kambarių ir daugybė salių. Pastatas turi 1.650 langų.

KARALIŠKOS GALIOS RIBA

Italų dainininkė Katerina Gab-

KLINIKA CARELLI

Vienintelė Buenos Aires, kurioje kasdien aptarnauja dvilika gydytojų. Pirmas ligonio apžiūrėjimas atliekamas aktyvaus dvių: Direktorius ir gydytojo specialisto.

SIRDIES Gydytojas specialistas iš Hospital de Clinicas.

GERKLĖS, NOSIES IR AUSŲ — Gydytojas specialistas iš Hospital Rivadavia.

SLAPUMO, Blenoragija aštri ir kroniška — Gyd. spec. iš Hospital Salaberry.

VIDURIŲ LIGOS — Gyd. specialistas iš Hospital Alvear.

NERVŲ LIGOS — Gyd. spec. iš Hospital Rivadavia.

MOTERŲ LIGOS — motės, menstruacijų, gimdymo ir k. Gydytoja specialistė iš Hospital Rivadavia.

SPINDULIAI X, DIATERMIA, ELEKTRIZAVIMAS — Gyd. spec. iš Hospital Muñiz.

LABORATORIJA, šlapimo, kraujo — Buenos Aires Universiteto profesorius.

VAIKŲ LIGOS — gyd. spec. iš Hospital de Niños. Pirmasai pasitarimas 5 pezai.

CLINICA CARELLI

Callao 339

Direktorius Dr. H. Carelli

NUO 9 IKI 20.

rieli, pasak muzikų, turėjusi gražiausią balsą ir buvusi žymiausia 18 š. dainininke, buvo labai įnoringa. Ji buvo sicilietė ir todėl Sicilijos karalius ją, kaip savo pavaldinę, įsakė iškviesti savo daina palinksmiti svečius. Gabrielli dėl griežto įsakymo atvykti dvaran irčia dainuoti smarkiai įsižeidė; užtat tyčia dainavo pamažu ir labai, labai blogai. Karalius, suprantama, širdo ir pertraukos metų įsakė vienam savo dvariškiui perspėti dainininkę, kad ji dainuotų taip kaip visuomet — gerai.

Dainininkė Katerina Gabrielli perspėjantį grąsinimą prėmė visai šalta: Ji patraukė pečiais ir tarė:

— "Karalius gali įsakyti pakviesti mane į šaukimą ir rėkimą, bet ne į dainavimą!"

SILUMA BE KROŠNIŲ

Islandija neturi kuro, bet ji turi didelį skaičių karšto vandens šaltinių — geizerių. Neseniai kilo sumanymas panaudoti tų šaltinių vandenį namų šildymui. Yra net projektas tuo būdu pašildyti visą Islandijos sostinę Reykjaviką. Bet lig šiol tas šildymo būdas yra pritaikintas dar tik atskiriems namams bei namų grupėms.

Žurnalas "Paver" aprašinėja vieną komercijos mokyklą, kuri šildoma šaltiniu vandeniu. Vanduo imamas iš vienos uolos ir vedamas į namus. Per kelių šimtų metrų trūbas į namus jis ateina 56. o iš jų išeina 50 laipsnių.

Viena džiovininkų sanatorija ties Hristnenu šildoma 75 karšties vandeniu ir to vandens gaudama 175 ltr. į minutę.

Reykjavik'o miestui apšildyti manoma pavartoti šaltinius, kurie yra už 38 km. nuo miesto.

Tai visai naujas būdas labai naudingai sunaudoti gamtos jėgas.

AIRISKAS TAUPUMAS

Airiai labai taupūs. Jiems nėra nieko baisaus, kaip mokėti kelis skatikus už daiktus, nebūtinai reikalingus. Štai pavyzdys:

Vardinį dieną tėvas padovanojo sūnui kaklaryšį, kurį jis pats buvo pasirišęs per savo vestuves. Sūnus nešiojo penkis metus, bet tas kaklaryšis atrodė po to koks nudėvėtas, kad jis norėjo turėti naują. Naujas kaklaryšis taip pat nebuvo naujas, tik tėvo pirmiau nešotas. Savo pirmo kaklaryšio sūnus nenumetė, — kaip ne vienas taupus airis nedaro, — bet rūpestingai jį padėjo.

Po kitų aštuonių metų jis at rado, naujojo kaklaryšio irgi nebėgali dėvėti. Tada jis atsiminė savo pirmąjį kaklaryšį, kurį visą tą laiką buvo išsaugojęs. Palyginus su antruoju jis atrodė kaip naujas, ir jis nešiojo jį vėl septynius metus.

Taip žmogus išgyveno 99 metus ir per visą savo gyvenimą nebuvo išleidęs kaklaryšiams nė vieno skatiko.

LAIKRODIS — VIREJAS

Vienas italų inžinierius Florencijoje išrado laikrodį — žadintuvą, kuris 10 minučių prieš skambutį paleidžia elektros srovę, ir užkaičia lektros virtuvę kavą ir arbatą. Atsikėlus pilietis jau turi paruoštus pusryčius.

Skaityk ir platink

"Svyturis"

Vienintelis Juridinis Biūras

Vedams diplomuotų juristų, visokias bylas kaip vietos, taip ir užsienio teismuose.

Prekybos, Civiliai, Baudžiamieji, Nelaimingi atsitikimai darbe. Prašymas vietos administracijos istaigoms ir į Europą, vertimai dokumentų, sudarymai sutarčių reikalų sutvarkymas

Lietuvoje bei kitur
Iš toliau gali kreiptis raštu pridėdami 5 pezus atsakymo išlaidoms.

Reikale Kreipkitės į Direktorį JOSE PÓDREZ

c. Lavalle 1362 - Dto. 11 - Buenos Aires

U. T. 38 — Mayo — 2840

Priėmimo valandos: nuo 8 ryto iki 20 vakaro

Greitumas — Tikrumas — Rimtumas — Teisingumas.

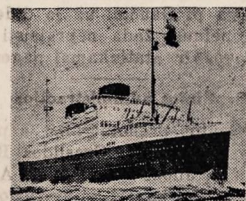
LIETUVON IR IŠ LIETUVOS

Pigiausiomis kainomis parduoda laivakortes

Compania Maritima Belga

(LLOYD ROYAL S. A.)

c. 25 DE MAYO 375, piso 3. U. T. 31 - Retiro - 5274 ir 5275

BUENOS AIRES

Laivai išvyksta kas 15 dienų.

Dideli patogumai 3-je klasėje.

Susisiekimas traukiniais su visais Europos miestais.

Urugvajaus Lietuviai

LIETUVIŠKA FOTOGRAFIJA.

Labiausia lietuviams apgyven-tame Montevideo priemestį — Cerroj yra vienatinė lietuviška fotografija, kurią išlaiko p. Bartninkaitis. Čia seniau buvo Antonovo foto ir vieta lietuviams iš seno pažįstama.

P. Bartninkaitis prieš porą metų ėmėsi foto amato dar neįgudęs, bet padėjęs didelio rūpesnio, taip išplėtė savo studiją, kad šandien ji yra ir meno žvilgsniu pavyzdinga ir biznio reikalu pelninga.

Ypač akį traukia kuone kasdien naujai dekoruojamas langas, kuriame kiekvienas nusitaukęs per kurį laiką save pamato. Prieangis ir vidus taip pat išpuoštas artistinėmis nuotraukomis.

P. Bartninkaitis šandien len-gviai konkuruoja su vietiniais fotografais. Garbė jam užtai, kad moka amatą varyti ir lietuvišką kelti.

Kor.

Redakcijos atsakymas. P. A. Č. Tamistos pastabų dėl J. M. laiško nedėdame, nes skaitančiai visuomenei neįdomu apie pinigiskai biznieriškus ryšius tarp p. J. M. ir E. D. Manome, kad neverta ir garsinti vardų tų, kurie visuomenė dar nieko pozityvaus nėra davę.

LAISKAS REDAKCIJAI

Gerbiamoji „Svyturio“ Redakcinė Komisija. Teisybės dėlei prašau neatsakyti vietos šiam mano paaiškinimui.

"A. L. Balse" nr. 299, p. I. Lazdauskas prirašo didoką pluoštą šmeižtų apie mokytoją p. F. Kairaitį ir įmaišo mane cituodamas būk tai mano žodžius — Aš šiaučius taip nepadarėčiau, kaip tamsta mokytojas padarė.

Turiu garbės pranešti skaitančiai visuomenei, kad čion p. Lazdausko yra grynas melas, nes su p. Kairaičiu tokio incidento nėra būvę ir niekomet to nesu sakęs, nes jį gerbiu.

Nors p. Lazdauskas dedasi lietuvių visuomenės veikėju, bet ištikrųjų jis dirba rusų kolonijos naudai, nes ir jo žmona dalyvauja ne lietuvių, bet rusų chore Urugvajaus lietuvių kolonija pažįsta p. Lazdauską kaip kailiamainį: tai socialistą, tai anarkistą, bet ištikrųjų labiausiai jam rūpi apmaiti kuris lietuvis pasiskolinant pinigų. — Taip ir mane apgavo, nes 4 metai kaip nesulaukiu skolos grąžinimo.

Urugvajaus lietuvių kolonijai pavartu žinoti šį asmenį ir pasisaugoti.

Su pagarba

Juozas Ciesliauskas.

PENKMEČIO JUBILIEJŲ Švenčia Argentinos Lietuvių Mergaičių Globos Dr-ja

Birželio 14., sekmadienį, "JOSE VERDI" salione

Programą sudarys PASKAITA, vaidinimas linksmos komedijos "ARGENTINOS PONIA" ir ŠOKIAI bei ŽAIDIMAI

Pradžia 3 val. po piet.

TIESA

No. 11 . BIRŽELIS . 1936 m

DIEVO KUNO ŠVENTĖ

Eukaristija, arba švenčiausias Sakramentas, Katalikų Bažnyčioje sudaro centrinį kultū. Katalikybė pasidaro amžinai gyva religija per Dievą, kuris joje reališkai gyvena.

—Imkite ir valgykite tai yra mano kūnas, gerkite tai yra mano kraujas. Tai darykite mano atsiminimui.

Dieviškojo Mokytojo žodžiai pirmą kartą įsikuniojo Paskutinėje Vakarieneje ir pasiliko veikti Bažnyčioje per amžius.

Eukaristija žmogaus prigimčiai taip yra reikalinga, kaip visai žmogui buvo reikalingas Dievo įsikunijimas. Vieną kartą įvyko Dievybės susigijimas su žmogyste ir jis tapo įamžintas per Eukaristiją.

Katalikų Bažnyčia įsteigė švenčiausiojo Sakramento kultą kuris eina tyliu ir viešu pagarbinimu ir kaip maisto priėmimu.

Švenčiausiąjį Sakramentą turime Altoriaus Tabernakule paslėptą, prie kurio dieną naktį dega lemputė ir kurį tylois pagarbina; Jį matome viešai išstatytą per Suplikacijas ir kitokias pamaldas ir muziką bei giedojimu garbinamą. Ruošiamos metinės Dievo Kuno iškilmės, per kurias švenčiausias Sakramentas viešai ir iškilmingai po atviru dangumi garbinamas. Dar iškilmin-

genio pobūdžio turi Eukaristiniai Kongresai.

Išorinis pagarbinimas yra kaip rūbas gražus. Jis reikalingas turėti, kad žmogus galėtų pritikti dalyvauti amžinoje Dieviškoje puotoje.

Tačiau švenčiausiojo Sakramento esmė yra amžinos gyvybės palaikymo maistas. Iš čia priėmimas švenčiausiojo Sakramento yra žmogaus reikalas. „Kas nevalgytų mano kūno ir negergėtų mano kraujo neturės dalies su manimi.“

Dievo Kuno Šventė, arba Devyntinė, labai gražiai švenčiamos mūsų Tėvynėje Lietuvoje. Kryžiai-smutkeliai gėlės apkaityti. Bažnyčios išpuoštos. Pamaldos iškilmingos. Procesijos ilgos, apsisojančios prie tyčiomis pataisytų altorių. Baltoji Ostija, auksu žeriančioji monstrancija, traukia kiekvieno akį. Priešais kila malonus smilkylo dūmai. Po Aukščiausiojo kojų mažos mergytės barsto gėlytės — rožių, pinavių lapelius.

Gražus atsiminimas, kuris žadina mums švenčiausiojo Sakramento meilę. Dievo Kuno procesija iškilmingai eina ir Buenos Aires mieste. Jau penkis kartus lietuviai joje dalyvavo ir šiemet ruošiasi šėta kartą. Nepamirškime susitelkti ant Plaza Mayo, kurioj plevėsuos mūsų trispalvė ir Aušros Motinos bei šv. Kazimiero vėliavos.

Pr. Škas.

MŪSŲ MOKYTOJAMS

(t a s a)

Mokytojų suvažiavimai. Reikėtų pagalvoti apie mokytojų suvažiavimus. Praktiškai aglimą įvykdyti tai atostogų metų, kur galima svarstyti daug svarbių klausimų. Niekaip taip vispasiškai nepasiskęja mokyklų būtis, kaip per tokius suvažiavimus. Čia dažnas pasisako ir tą, ko šiaip nelabai iš jo išgausi. Tokiuose suvažiavimuose nesigalima ir akis pašnekti apie visus tuos dalykus kurie atrodo taisytini.

Kalbami suvažiavimai reikėtų įvesti kaip tradicinio pobūdžio. Pietų Amerikos lietuvių išeivių mokytojai privalo sudaryti sąjungą ir šaukti savo metinius suvažiavimus į žymesnias šalis. Čia susidinkę mokytojai iš visos Pietų Amerikos apspręstų, ką praieitų metų gyvenimas bus išstūmęs į priešakį ir nustatyti darbo gaires ateinantiems metams. Tokie suvažiavimai mokytojams duoda daug naudos. Iš nuosaleinių vietų rinkdamiesi kultūros centrus, mokytojai susipažįsta su naujais kultūrinio gyvenimo reiškiniais. Per tokius suvažiavimus dar gali būti ruošiamos pavyzd-

nės pamokos ir rengiamos pedagoginių knygų parodos. Tuo mokytojai kas met papildoma savo profesines žinias. Mokytojų sąjunga privalo būti gyrynavai profesinio pobūdžio.

Politiniais klausimais tokios roganizacijos neužiima ir dėl to joje dalyvaus visokių įsitikinimų žmonės.

VIETOS PARINKIMAS MOKYKLAI

Iki šiol mažai dėmesio buvo tekreipiama į vietos parinkimą mokyklai. Yra mokyklų be žaidimo aikštelių, kokio siurojo purvinoj gatvėj, kur vasarą dulkių debesys, o žiemą — purvynas. Mokyklos namas turi būti pačiame rajono centre geroje gatvėje, sausoje, švariojvietoj. Prie mokyklos negali būti triukšmą keliančių įstaigų bei įmonių, bildeio, suodžių ir blogo kvapo. Prie mokyklos turi būti sporto ir žaidimo aikštė maždaug po 3 kv. metrus kiekvienam mokiniui. Tatai patrauktų mokinius, kartu ir jaunimą prie mokyklos; kartu pažadintų sportą, stiprintų sveikatą, grūdintų būsimus piliečius. (Bus daugiau)

KATALIKAS TARP ŽMONIŲ

Jau praėjo ta gadynė, kad katalikas sarmatydavosi žmonėse pasirodyti kataliku. Ypatinai svetur būdami neužmirškime savo tikybinių pareigų. Pažiūrėkime į žydą: jis kai jam reikia, pabrūnėja, ir rankas plaunasi ir ką

kitą daro, nepaisydamas kaip tas kitiems atrodo. Bet netik iš vieno darbu ir iš elgesio, iš užsilikimo pažinsi žmogų. Kad iš užsilikimo būtum pažintas kaip reikia, t. y. kaip padorus katalikas, tai įsidėmėt reikia ka-

RELIGIJOS, MOKSLO IR LITERATūros SAVAITINIS PRIEDAS

★★

Arkivyskupo Pranciškaus Karevičiaus Aukšinis Jubiliejus

Gegužės mėnesį suėjo 50 metų, kai didelis Lietuvos patriotas ir garbingasis ganytojas arkivyskupas Pranciškus Karevičius buvo išventintas kunigu.

Arkivyskupas Pr. Karevičius kilęs iš gilios žemaitijos. Jis gimė 1861 m. rugsėjo mėn. 29 dien. Aukštuosius dvasininko mokslus baigė ir ilgą laiką gyveno bei dirbo Petrapilyje ir Samaroje. 1914 metais gegužės mėn. 14 d. garbingasis ganytojas užėmė žemaičių vyskupo sostą. Nuo to laiko mūsų krašto katalikų-bažnyčios gyvenime pr-

ienkai jam nesigailėjo.

Pirmiausia, arkivyskupas Pr. Karevičius pasirinko sau padėjėjus ir artimuosius bendradarbius lietuvius, pasidarbavusius mūsų kraštui ir lietuviškai kultūrai. Jis gyvai palaikė lietuviškas mokyklas, lietuvių spaudą ir lietuviškas organizacijas. Lengviau pasijuto susipratusių lietuvių kunigai, kurie ankščiau savo lenkiškos vyresnybės buvo užjami ir grūdami kur nors į užkampius.

Didžiojo karo pradžioje arkivyskupas Pr. Karevičius buvo

Arkivyskupas Pr. Karevičius giliai atjautė lietuvių kovas dėl savo krašto laisvės, ir kiek jo aukštos dvasininko pareigos neklūdė, dalyvavo tautiniame darbe. Iš džiaugsmo verkdamas, jis 1919 m. gegužės 11 d. laimino pirmuosius Lietuvos savanorius — kurejus, einančius savo tevyinės nuo gausių priešų ginti.

1926 met. įkūrus atskirą Lietuvos bažnytinę provinciją, arkivyskupas Pr. Karevičius pasitraukė iš žemaičių vyskupo sosto.

Tais pačiais metais garbingasis ganytojas buvo pakeltas tituliariniu Skytopolio arkivyskupu ir apsigyveno Marijampolės Marijonų vienolyne.

Arkivyskupas Pr. Karevičius ir dabar dar gyvai domisi Lietuvos gyvenimu: jis liudi dėl jos vargų ir džiaugiasi kultūriniais ir politiniais mūsų krašto laimėjimais. Didžiųjų iškilmių metu jis laiko pamaldas mūsų tėvynės intencijai, visuomenei nušviečia jų reikšmę. 1934 m. lapkričio 23 d. garbingasis ganytojas, lygiai kaip pirmuosius mūsų karių-savanorius, palaimino Nežinomojo Kareivio kapą ir atliko jo pašventinimo apeigas.

Arkivyskupą Pranciškų Karevičių žino ir pažįsta visa Lietuva ir visi jos gyventojai. Jis yra aplankęs beveik kiekvieną mūsų krašto kampelį ir apie pusę milijono žmonių suteikęs sutvirtinimo sakramentą. Su džiaugsmu jo vardą mini senesnioji ir jaunesnioji lietuvių karta. Arkivyskupas Pr. Karevičius patinka Lietuvos žmonėms, nes jis su visais vienodai malonus, nuoširdus, visiems prieinamas ir suprantamas. Tai tikras žemaičių krašto sūnus.

Garbingasis solenizantas yra gražiausias kilnaus, energingo, tiesaus būdo, taurios sielos dvasininko pavyzdys. Jo, kaip aukšto dvasininko, reikšmė mūsų gyvenime yra daug svarianti. Ypač, kad arkivyskupas Pr. Karevičius nepakenčia lietuvių tarpusavio nesantaiskai ir visokiems būdais stengiasi ją pašalinti. Tsb.

sidejo nauja lietuviška galybė. Jis nesekė savo pirmtakų pėdomis ir nepataikavo lenkų didakams. Arkivyskupas Pr. Karevičius drąsiai ir energingai visur gynė lietuvių, kaip šio krašto tikrų šeiminkų, reikalus, nebijodamas įvairių pinklių, kurių

priverstas išvažiuoti į Rusijos gilumą. Tačiau vokiečiams užėmus Lietuvą, jis vėl greitai grįžo į savo žemaičių vyskupiją ir čia sumanią gynė naujų okupantų skaudžiamus lietuvius. Jo balto noroms, nenoroms klausydamas vokiečių okupacinė valdžia.

Iš kur radosi katekizmas.

Apaštalų darbuose skaitome, kaip katechetai mokė Antiochijoje. Tada nekristytiems katekizmo tiesos buvo suteikiamos prieš krikštą. Per 40 dienų prieš krikštą suaugusimės būdavo aiškinamas arčiau Tikėjimo Ispaninimas. Naujai pakrikštytieji galiausiai būvo įvedami į Tikėjimo „Mysterium“ šv. Misių Aukos pašlapty. Eukaristija ir sutvirtinimo sakramentą. Iš Bažnyčios istorijos žinome, kiek dėmesio kreipė Bažnyčia į mokymą, ta pati Bažnyčia kurį steigė pradžios mokyklas ir net vėliau universitetus. Taip pat žinome, kad vėlybuose viduramžiuose gyvenimas taip susipainiojo, kad pasaulinis mokslas „išsilaisvino“ XIII amžiuje, sekant šv. Tomo Akviniečio „Paaikškimus“, atsirado vadovėliai liaudžiai, o XV amžiuje pirmą surinktoji tikėjimo tiesų medžiaga buvo pavartota katechetiškose žmonėms skirtose knygose. Po šimtmečio šv. Petras Kanizijus ir šv. Bellar-

minas parašė knygą, kurią šandieną, mes vadiname katekizmu. Tame katekizme visos tikėjimo tiesos paduotos klausimų ir atsakymų forma ir yra paprastas, suprantamas ir aiškus.

Ar žino šiais laikais mūsų Pietų Amerikos lietuvių išeivių jaunimas Tikėjimo tiesas? Katekizmas daugeliui yra užmiršta knyga. Ar negalėtų kiekvienas savo šeimos nariams, arba draugams, paėmęs į rankas katekizmą mokyti ir skaityti Gyvą Dievo Žodį.

„Visi pažinkim Tėvą ir Tą, kurį Jis siuntė“.

Tiesos už pinigą
nepirksi. Užtat

“TIESA”

nemokamas
priedas.

Lietuvių Katalikų Šv. Kazimieros B-nės "RIFOS" Inauguracija

200 pardavėjų į gatves. Inauguracijos dalyvavo vietos didžiųjų dienraščių ir kitataučių periodinių leidinių atstovai. Bendruomenės pirmininkas pasveikino visus ir padėkojo už moralę paramą.

Birželio 3 d. įvyko oficiali L.

calor, el afecto y el concurso de su ayuda, ya como colaboradores en nuestra tarea, ya con el estímulo de su amistad, ó de su voz alentadora que nos incite a proseguir el trabajo que hemos emprendido en pro de la salvación moral y física de los necesitados,

redados, un alivio cada vez mayor.

Muchas gracias a todos los presentes.

Lietuviškai reiškia:

Ponios ir Panelės, Ponai spaudos atstovai ir visi susirinkusieji: Šv. Kazimiero Bendruomenės

La Platos mieste, valdžios rūmai

K. Šv. Kazimiero B-nės "RIFOS" inauguracija. Atsakomo biuro valdininkai, pardavėjos, spaudos atstovai ir šiaip svečiai susirinko naujoji būstinė c. Florida 527. Pradžioje darėjo registracija ir pardavėjų paskirstymas į atitinkamas vietas. Visos pardavėjos, kurių tą dieną skaičius pasiekė 200 užsėdėjo ant rankos B-nės "Rifos" ženklą: geltoname dugne žalią kryžių su raudonos ugnies liepsna.

Pusiau 11 val. pardavėjos spaudos atstovai bei svečiai susitėlė kieme. Čia spaudos fotografai padarė nuotraukas ir B-nės pirmininkas kun. J. Janilionis pasakė kalbą, kuri taip skambėjo išpanų kalboj:

Señora y Señoritas, Señores y Señores representantes de la Prensa y general:

En mi carácter de Presidente de la OBRA DE SAN CASIMIRO, no tengo sino palabras de agradecimiento para quienes como los aquí presentes dan a nuestra aún incipiente empresa el

sin distinción de nacionalidad.

Esta Rifa, Señores, es la materialización de un anhelo que tuvo su origen hace seis años, luego de mi llegada de Africa, el noble pueblo Argentino, siempre sensible, dispuesto a percibir las más delicadas vibraciones del espíritu, era un factor magnífico, riquísimo en iniciativas y en tendencias progresistas. No podía faltar aquí la Obra de San Casimiro, que desarrolló de tanto tiempo ha una intensa labor en varios países de Europa y en los Estados Unidos de Norte América. Es por ello que estamos ahora empeñados en conseguir que la aquí flamante Obra de San Casimiro, entre inmediatamente en marcha con la construcción de una Escuela, una Capilla y un Dispensario para pobres.

Este es, Señores, el objeto de La Rifa que hoy se inicia. Estamos seguros que, con la ayuda de Dios y de los hombres de buena voluntad, hemos de conseguir para nuestros hermanos los deshe-

vardu, kaip pirmininkas, dėkoju visiems susirinkusiems, kurie sutinkate šią mūsų veikimo pradžią malonių pritirimu ir pagalba, — arba kaip bendradarbiai, ar kaip draugiškumo žadintojai, kurie mus pačius raginate tęsti darbą, kurio esame pasiėmę moraliam ir fiziniam visuomenės reikalui.

Šitoji rifa, gerbiamieji ponai yra įvilkinas į rubą tos minties ir sumanymų, kurie kilo prieš šešetą metų, kada aš atvykau iš Pietų Afrikos į šį kilnių idejų kraštą. Supratau tada, kad aukšta ir kilni Argentinos Tautos dvasia, linkusi atsiliepti į švelniausius dvasios virpėjimus, yra gražiausios iniciatyvos ir pažangių sumanymų žadintoja. Negalėjo čia trukti Sventosios Kazimiero Veikimo, kuris intensyviai eina Europoje ir šiaurės Amerikoje. Todel dabar ryžtames pradėti skaistų šv. Kazimiero Veikimo darbą, kuris turės netrukus apsi-
vainikuoti Bažnyčios, Mokyklos ir Paliegių prieglaudos bei klini-

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS

Lietuvių liaudies menui tarpti buvo labai nepatogios sąlygos, tačiau jis buvo gajus, jo nepajėgė svietimi vėjai išblaškyti. Del to šiandien mūsų tauta turi gražiausių liaudies meno paminklų. Jais džiaugiasi ne tik lietuviai, bet ir kitų kraštų žmonės. Lietuvių liaudies meno parodos žavėjos jau daugelį tautų. Iš to aišku, kad mūsų tautos liaudies menas yra kiekvieno lietuvių pasididžiavimas, nes tas jo gražumas yra grynas, savotiškas ir išimtinai lietuviškas.

Senovėje lietuvių tauta turėjo daug liaudies meno, nes lietuvis į kiekvieną darbą įdėdavo grožio. Tada buvo žiūrima ne tik darbo naudos bet ir jo grožio. Palyginus dabartines Lietuvos gyvenamąsias trobas ir klėtis su senovės lietuvių tokiais patalais namais, matome, kad šiandien lietuviškojo kaimo trobėsiai daugiau panašūs į dėžes su stogais. Gi gerai įsižiūrėję į senovišką gyvenamąjį namą, pastebėsime daug savotiško grožio: prie šais gražios, įvairiai papuoštos gonkelės, langai skoningai išmarginti, o stogo užbaigose ir gonkelio viršuje stovi žirgeliai, arkliukai, gaidukai ir dar kitaip adinami papuošalai. Oo kokia graži ir patraukianti lietuvių liaudies dainose taip dažnai minimi klėtis. Taj bėne pats seniausias lietuvių liaudies pastatas, kurio pirmą kartą išvaizda dar tebėra išlikusi ligi šių dienų.

Tačiau gal ne viena lietuvių liaudies meno šalka nėra plačiai pasklidusi po visą Lietuvą, kaip mediniai kryžiai. Praeltojo šimtmečio pirmoje pusėje Žemaitijoje buvę tiek daug kryžių, kad vienas nuo kito jie stovėjo tik per keliasdešimt metrų. Taj

kos, pastatymu.

Tasai yra, gerbiamieji, šios rifos tikslas, kurią šiandien pradėdame. Esame tikri, kad Dievui padedant ir geros valios žmonėms, pasieksime savo nuskriaustiems broliams kaskartą didesnės paramos.

Ačiū visiems susirinkusiems.

medinių kryžių ypatingą gausumą pastebėjo kitų tautų žmonės ir Lietuvą pavadino "Sventa Dievo žeme". Apie šituos kryžius žymiausias Lietuvos meno istorikas prof. P. Galaunė taip sako: "Nekristų mūsų mediniai kryžiai taip į akis svetimšaliams, nerestų domėtis ir taip gražiai vadinti Lietuvą, jei jie, tie mediniai kryžiai tebtų paprastos krikščioniško kryžiaus formos. Visos domėjimosi priežastys glūdi mūsų medinių kryžių be galo turtinose ypatingose meninėse formose ir nepaprasto originalumo garšėjime, kuris ne kartą ir ne vienam gali priminti net tolimųjų rytų architektūrinės formos, arba apskritai, kažin ką nepaprastą, kur kitur už Lietuvos sienų nematyta. Dar ryškiau kalbant, mūsų mediniai kryžiai yra turtingi begalo savotiška menine grabyste, vaizdžiai kalbančią apie lietuvių tautos gilią praeitį, tos praeities kultūrą ir su juo susijusį vidutinį pasipasakojimą. Tas pasipasakojimas yra toks slėpiningas ir didelis, kaip buvusios Lietuvos girios, išugdžiusios lietuvių sielą. Reikia tik arčiau pažinti juos, iširti jų formas ir simboliškai mūsų galvoje gimsta mištiški vaizdai, iš kurių, kaip ir didžiulės atskleistos knygos, galime skaityti lietuvių sielos gyvenimą, su visomis jo kančiomis, troškiniais ir idealais".

Kaip matome, lietuviški kryžiniai yra kilę iš gilių senovės. Krikščioniškųjų kryžių išvaizda jie įgijo tik septynioliktojo amžiaus pabaigoje.

Be kryžių, lietuviai dar turi gana gražių medinių koplytelių. Jų galima rasti laukuose, miškuose, prie upių, upelių, viešelių, kapuose ir šventoriuose. Koplytelių daugiausia yra irgi Žemaitijoje. Tose koplytelėse yra medinės statulėlės, kurias dirba vadinamieji kaimo dievdirbiai. Tos medžio statulėlės yra labai įdomios ir meno ir tautiniu atžvilgiu. Jose paprastas kaimo dievdirbis menkiausiomis priemonėmis sugebėjo giliai ir savitiškai savo tautos dvasią išreikšti.

Tsb.

Vetrtė Plaštakė

MAUGETTE

(tąsa iš praeito numerio)

III.

Meugette užlipo ant kalvelės, net nežvilgtelėjęs atgal. Kad priėjo prie kryžiaus, po kurio nueinant išėjosi, ji atsiklaupė pasimelsti.

Apacioj saulės apšviesta apylinkė, atrodė daug gražesnė ir žavingesnė. Maugette narsiai pradėjo kelią. Jai rodė, kad tas žvelnus vėjalas, kuris glostė jos skruostus, nusinėję su savim tūtybės dulkes, kurias pagunda buvo palikusi. Galvodama apie savo senus draugus, vargšę mergaitę, kartojė: — Nors jie manes pasigailės ir nebevadins daugiau Maugette, nes aš apleidau savo vienuolainę... tačiau... kas man svarbu, jei tik Nekaltoji man atleis? Kaip ir dėl padrasinimo viskas šį pavakari buvo gražu, visur buvo linksma. Kada priėjo prie pievų, atrodė, kad ją pažino ir sveikino. Upeliai, pradėjo bėgti sraunesni, kalbėdami: Šita Maugette, ta pati, kuri puošdavo Marijos altorių. Apliekin gėles, mis tyruoju vandenėlių, kad jos ir grįždavo prie savo darbo

greičiau pražystų, ir jas Maugette nuskynus papuoštų, kaip puošė Marijos altorių".

O gėlės tarė: "Štai Maugette, Laba diena brangioji. Seselės, pasiskubinkim augti ir žydėti, kad mus nuskynus, Maugette puošytų Marijos altorių". Zvirbleliai čiauskėjo: „Maugette, laba diena, laba". Paukščių choras uždai navo: "Sugrįžo Maugette, sugrįžo". Tačiau... iš kur eina tie visi malonūs balsai? Gal gamtos? O gal tik Maugettes sąžinė? Bet kaip ten bebūtų, o dangiški balsai dainuoja ir dainuos kiekvienam, kurio sąžinė bus gyna ir jaus padariusi gerą darbą. — Laba diena Maugette. — Šį kartą pasigirdo žmogaus balsas.

Pasižiūrėjus aplinkui matė savo kaimynus, pažįstamus, kurie pertraukę savo darbą, kad ją pasveikinti. Paraudus galvoja: — Ką aš jiems pasakysiu, kuomet jie mane paklaus: — "Iš kur eini Maugette?" Ir štai, vieton jos paklausti, jie pasveikindavo

Pradeda skubėti. Štai prieš ją, jau bažnytelės durys, Maugette įbėgo, tačiau greit sustatytos, skleidė svaiginantį kvapą. — Dieve — pravirko Maugette. — Nejaugi yra kita mano vietoje? Staiga, pakėlus pilnas asarų akis pamatė vieną mergaitę klūpančią prie altoriaus toj pačioj vietoj, kur ji klūpodavo. Pasižiūrėjus atydziai, ji matė, kad nepažįstamoji apsilvikius tokia, kaip ir jos suknele ir tokių pat šviesių plaukų. Maugette manydama, kad sapnuoja, susiduosau į galvą, kalbėdama — Kur aš esu? Atsikėlus eina prie nepažįstamosios. Ši išgirdusi žingnius atsiskuko ir Maugette sušunka nustebusi.

Nepažįstamosios veidas toks pat kaip jos pačios, kada ji dažnai matydavo sidabriniam veidrodyj, būd. grafo Geraudo rūmuose. Ta, meiliai žiūrėdama į Maugette, nusišypsojusi tarė: — Aš tavęs laukiau — Ši nustebusi pakartojo: — Tu manes laukiai? — Taip, atsakė nepažįstamoji, aš buvau tavo vietoje nuo tos dienos — kada tu išėjai. Kiekviena diena skindavau gėles del altoriaus papuošimo. Ir buvau laiminga, daug laimingesnė už grafinės, garbės damas... —

O, taip, tarė Maugette, — daug laimingesnė. Bet, kas tu esi? — Niekas nežino tavo pabėgimo, tęsė nepažįstamoji, grįžk prie to gyvenimo kur buvai laiminga. Mylėk gerąjį Dievą, tuo labiau už tai, kad Jį buvai palikusi del pasaulio linksmybių. Būk to kia kukli kaip buvai. o aš melsiu Dievą, kad tau dovanotu tą klaidą. — Del dangaus, — sušuko Maugette, — Kas tu esi? Nepažįstamoji, nusišypsojusi tarė: — Aš esu ta pati, kurios tu neperstojai melsti nuo pat tavo išėjimo dienos. Aš esu ta pati kuriai tu gražiai puošiai altorių. Aš per matau tavo širdį. Maugette, ir žinojau, kad tu grįši. Išgirdus tuos žodžius, mergaitė sudėjo maldingai rankas, šauksmas išsiveržė iš jos lūpų, prašydamas dovanojimo, ir alpdama parkrito ant žemės. Užverdama akis ji juto Marijos rankas glostant jos veidą ir dangiškos muzikos pasigirdo jos ausyse. Kada ji atsigavo, bažnytelė buvo tūščia ir tyli, tik gėlės skleidė nežemišką kvėpėjimą.

Maugette atsiklaupė toj vietoj kur prieš kelias minutes klūpojo. Dangaus Karalienė ir galvodama apie Dievo Mėtinės gerumą,

slėpiant jos kaltę, griaudžiai apsisverkė. Zengdama dangun, Marija, koplytelės raktus buvo palikusi ant altoriaus. Maugette paėmė juos, pabučiavo su meile ir pridėjo niekuomet nuo jų nesisikirti. Ji grįžo prie savo kasdieninio gyvenimo ir net galvot nenorėjo apie tas tuštybes, per kurias tik turėjo perkesti. Vargė ir bažnytelės tyloje, ji kantriai laukė senatvės ir mirties. Tačiau mirtis pasiskubino greičiau už senatvę. Ir kada Maugette mirė, senasis vienuolis visiems paskelbė tą stebuklą, kaip Maugette vieną kartą buvo palikus bažnytelę ir išėjus ieškoti pasaulio linksmybių, ir kaip greit ji pamatė, kad pasaulio linksmybėse negalima rasti tikrosios laimės, o vien tik laikini pasitenkinimai; kaip ji grįžus ir pamatė, kad Marija buvo užėmus jos vietą ir kaip jai viską dovanavo. Kuomet grafinė sužinojo apie Nekaltosios padarytą stebuklą, tai mergaitė, kuri kiek laiko buvo jos namuose, liepė pastatyti gražų paminklą. Ir visi, o ypač tos apylinkės žmonės, gėrbė jos kapą ir meldė, kad ji užtartų juos prieš Nekaltosios. (Galas)

Didelė Klinika „Constitucion“

VENERISKOS LIGOS. BLENORAGIA. Aštrioji ir kroniška. PROSTOTA. NAUJAS ir GREITAS GYDYMO BŪDAS. SIFILIO LIGOS. ODOS, KRAUJO ANALIZAS. VISUOTINĖ KLINIKA ŠIRDIS, pilvas, plaučiai, astma, jeknos, inkstai.

IVAIRIUS MASAŽAI prie paralyžių ir sulaužimo. MEDICINOS ELEKTRA. DIATERMIA -- SPINDULIAI. ANALIZAS KRUJO. WASERMANO REAKCJĄ. AUSYS, NOSIS, BURNA, AKIŲ ligos.

Ekonomiški obonentai

Gydytojai kalba lietuviškai

Prima nuo 9 — 21; šventadieniais 9 — 12

LIMA 1618
Plaza Constitucion

INSTITUTO MEDICO "LIMA"

VENERISKOS LIGOS: Blenoragija Aštrioji ir kroniška. Prostata. Naujas ir greitas gydymo būdas.

SEKSUALINĖ NEGALE. — ODOS ir SIFILIO LIGOS — SPUOGAI -- HEMOROJAI -- ZAIZDOS VISUOTINĖ KLINIKA: Širdis - Pilvas - Pilvelis - Plaučiai - Astma - Tuberkuliozė.

MOTERŲ LIGOS: Mėnesinės - Motės. IVAIRŲ masažai prie paralyžiaus ir sulaužimų. MEDICINOS ELEKTRA. Diatermia - Spinduliai. ANALIZAS: Kraujo - Wassermano reakcija - Kahno reakcija - Šlapumo.

AUSYS, NOSYS ir BURNA. AKIŲ LIGOS

Ekonomiški Abonomentai

Priima nuo 9-21 val.; šventadieniais nuo 9-12 v.

LIMA 1909 PLAZA CONSTITUCION

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS

Pigios kainos. Mokėjimo palengvinimai. Nuo 9 — 21 v. Sekmdien. 9 — 12 v.

1. ANALIZAS ŠLAPUMO, ištirimai Blenoragijos, ar tiksliai pagydyta. Išgydymas galūtinis, naujo viškas ir greitas.
  2. KRAUJO LIGOS IR MAZAKRAUJYSTĖ (Tikslus analizas).
  3. AVARIJOS visų laipsnių. Gydymas patikrinus (kraujo anal. 1914).
  4. APTARNAUJAMAS GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ
  5. ODOS kroniška egzema, votys, plaukų kritimo (Ultravioletiniai Spinduliai).
  6. HEMOROIDAI — gyslų ištinimas, Prof. Sicardo
  7. LYTINIAI NEGALAVIMAI: išgydomi prof. Cicarelli metodu.
  8. NERVŲ ligos: nemiegas, neurastenija, smegenų sumenkėjimas.
  9. REUMATIZMAS: Išias dieguliai, astma, slogas.
  10. Širdis: mušimas, nuvargimas, spaudimas.
  11. PLAČIAI: kosulys, silpnumas, kvapo trukumas, suliesėjimas.
  12. SKILVIS: Išputimas, nerviškas, užkietėjimas, vėma, žaizdos.
  13. GERKLĖ, nosis, ausys: nukrypimai, polypai, uždegimai.
  14. MOTERŲ ligos: (atskirai) gimdyvės ligos, mėnesinės ir panašios.
- VISIŠKAS IŠGYDYMAS \$ 40.—; \$ 5 PER SAVAITE ANALIZAI IR PATARIMAI VERTUI KALBAMA LIETUVISKAI

RIVADAVIA 3070

PLAZA ONCE

PLĖSIKAI IR ŽMOGŽUDZIAI LEOPARDŲ DRABUŽIAIS

Neseniai Belgijos Kongo kolonijos Stanleyville mieselyje nutęsti mirti aštuoni vietos gyventojai, kurie priklausė vadinamajai aniotų sektai. Tos sektos nariai vaikščiodavo apsidare leopardų kailio drabužiais. Pasirodo, kad aniotų sektos nariai tuos keistus drabužius užsidėdavo naktimis ir taip pasislėpę eidavo plėšti žudyti žmonių. Prisėlinę tamsumoje prie žudomųjų aukų, tie žmonės leopardai į durklą panašiu peiliu perpjaukdavo nelaimingųjų aukų gerkles. Vietos gyventojai ilgą laiką negalėjo suprasti tų gudrių žmogžudžių ir plėšikų klastingų žygių ir jie tikrai tikėjo aniotų sekcijos narius galint pasiversti leopardais, ypač nakties metu. Tačiau policijos roganai dabar susekė tikrąją tų leopardų žmonių persivertimo paslaptį ir pačius svarbiausius sekcijos narius nuteisė mirties bausmėmis, nes jie jau buvo spėję padaryti labai daug žmogžudysčių.

KINIJOJ.

KINIJIJ eina smarki agitacija prieš Japonus. Militarinės jėgos koncentruojamos šiaurėje Huanamo provincijoje, kurios turi pastoti kelią Japonų įsiveržimui. Jau sutelkta 120.000 kariuomenės.

Tačiau pačiame Kinijos viduje nėra vieningos politikos. Generolai tebekovoja tarpusavy. Plėšikų tebesiaučia. Dėl to Japonai pateisino savo naują žygį į Kiniją.

VIENTELE ŠIOS RŪSIES

Visų rūšių pašarų, žyvro, smėlio ir žolės, prosylių, skalbyklių, ir kitokių cemento reikmenų parduotuvė urmu ir pavienai, o taipgi plytų bei kalkių

Santiago A. Basani
calle Barcelona 4386
Berisso F. C. S.

AKUŠERĖ

A. BENES BILEK
Daug jau pasidaravusi lietuvių Kolonijoje
c. LIMA 1217
U. T. 23 - B. O. - 3389
Priima kasdien nuo 9 val. iki 8 vakaro.
Sekmdieniais visą dieną

Dr. SCHAVELZON

LIGONINES "MUNIZ" ŠEFAS
Veneros ligų, gerklės, ausų, nosies pilvelio, širdies, kraujo plaučių ir kepenų. Specialistas. Kalba visomis kalbomis. Darbininkams didelė nuolaida
PUEYREDON 936, Bs. As.
U. T. 47 — 8416

DIPLOMUOTA AKUŠERĖ

Maria Nieves B. de Castaneo
c. Guayaquil 4466. — Berisso
U. T. 141 - Berisso
Priima visokių paiku ir kiekviena valanda. Kainos ekonomiškos tikras ir slėpus patarimas prie gimdymo.

— CLINICA DENTAL — "SANTA LUCIA"

Calle MONTEVIDEO 860

BERISSO F. C. S.

Tarp Callao ir Guayaquil

Pranešam mūsų gerbiams klientams ir visuomenei, kad klinika persikėlė į naujas, erdvesnes patalpas, sulig virš nurodyto adreso.

Dantų traukimas, taisymas, naujų sudėjimas kaučuko ir įvairios burnos ligos.

Priima: Nuo 14 iki 19 val. kiekvieną darbo dieną.

Lietuviams žinomas, kaip vienintelis dantų daktaras Berisse

SKYRIUS LA PLATOJE

Calle 29 Nr. 193.

U. T. 4648 - Rocha

Pirkęs Nesigailėsi.

Parduodu gerai įruošą ir labai lankomą VIESBUTĮ Av. Montes de Oca 85. Sužinoti sąlygas ten pat nuo 6 val. iki 9 val. vakaro. Pardavimo priežastis persikėlimas savininko į nuosavus namus.

STASYS PAVILONIS.

PABLO SYBUT

SIUVĖJAS

Gera ir sąžiningai atlieka darbą. Didelis medžiagų pasirinkimas.

Visi lietuviai tik ten siuvasi sau rubus

c. NUEVA YORK 4681 — BERISSO F. C. S.

PIRMA LIETUVIŲ KLINIKA BOKO

Prižiūrima gydytojų specialistų.

MODERNIAUSIAIS VENERINIŲ LIGŲ GYDYMMAS

Ivairios moterų ligos — Kraujo užplūdimai

Džiova — Gydymas aukso druskos kontr. X spinduliai

Chirurgia - Vidurinės ligos - Apendicis - Nenormalios

nagos - Širdies - Vidurių - Skilvio ligos - Reumatizmas

Gerklės, Nosės, Ausų ligos. Odos uždegimas ir panašios

ligos. — Diatermia — Ultravioletiniai Spinduliai.

Peržiūrėjimas 2 peza.

Priima nuo 10 iki 12 v., ir nuo 15 iki 21 v.

Švent. nuo 10 iki 12 v.

ALMIRANTE BROWN 1039

MEDICINAL NEWS

VISŲ LIGŲ KLINIKA

Administratorius — vyr. gydyt. pad. Stasys Štabinskas

Nuolatiniai klinikos medicinos gydytojai

Dr. A. Izaguirre, Dr. N. Sanchez, Dr. Matilde Krastin

Dr. A. Herrera, Dr. L. Maloberti ir kiti.

Reikalui esant kviečiami ir daugiau gyvytojų - specialistų ir profesorų.

BENDROJI KLINIKA.

Vidurinės ligos, Širdis, Plaučiai, Kepenos, Pilvas, Nervai,

Galvos skaudėjimai, Reumatizmas, Gėmerijos.

PLAČIŲ LIGOS.

Kosulys aštrus ir kroniškas bronchitas. Astma. Plevritas

ir kitoki susirgimai plaučiais pas mus galutinai išgydomi.

Bendras nusilpimas — stoka apetito, menkėjimas (svorio netekimas) praeina visiškai, kas pas mus gydoši

VENERINĖS LIGOS.

Triperis gydomas greit ir be skausmo naujaisiais metodais

Sifilis: 606 — 914. Odos ir kraujo ligos.

Klinikoje randasi LOVOS atvykusiems iš toliau nuo \$ 1 į dieną

MOTERIMS ATSKIROS PATALPOS

Patarimai \$ 3.—; Mėnesinis abonetas nuo \$ 10.— į mėnesį.

Priemimo valandos nuo 9 val. iki 12 ir nuo 15 iki 21 val.

Sekmdieniais nuo 9 iki 12 val.

Gyvenantiems užmiestyje į laiškus atsakome lietuviškai.

Medicinos paslaptys griežtai išlaikomos.

28 SUIPACHA 28

INFORMACIJŲ SKYRIUS

Žinotini Adresai:

Lietuvos Pasiuntinys ir Konsulatas
c. Callao 1971. U. T. 44 - 5243.

Lietuvių Bažnyčia
Av. Montes de Oca 550.

Lietuvių Kolonijos Kapelionas
c. Herrera 287. U. T. 23 - 6125

Argentinos Lietuvių Katalikų Federacijos Centras
Av. Montes de Oca 85. U. T. 23-4675.

ALKF organizacijos ir istaigos:
L. K. šv. Kazimiero Bendruomenė:
a) šv. Kazimiero koplyčia,
b) šv. Cecilijos choras,
c) "Tiesos" spaustuė,
d) "Tiesos" žurnalo (laik. priedo prie "Svyturio") redakcija,
e) Orkestras "Kanklės".

šv. Vincento a Paulo dr-ja
c. Herrera 287. U. T. 23 - 6125.

L. Mergaičių Globos dr-ja
L. Jaunimo dr-ja
Vaidintojų Būrelis
"Svyturio" redakcija ir administracija
Darbo bei Patarimų Biūras
Nakvinių patalpos ir valgykla
Av. Montes de Oca 85. U. T. 23-4675.

Buvusių Lietuvos Kariuomenės Karių Sąjunga
A. L. Tautininkų Sąjunga
c. Ituzaingo 728. U. T. 21-3939.

Berisso "Mindaugo" dr-ja
Prez. Antano Smetonos mokykla Choras ir Vaidintojų Būrelis
c. Barcelona 3965.

Berisso Buv. Lietuvos Kariuomenės Karių Sąj. "Kęstutis"
c. Napoles 4260.

SVYTURIS

GALIMA GAUTI PAVIENIAIS NUMERIAIS ŠIOSE VIETOSE:

BUENOS AIRES
A. L. K. F. rašytinė ir "Svyturio" Administracija:
Av. Montes de Oca 85.
Povilonio Viešbutis
Av. Montes de Oca 85; U. T. 23-4675

Banco Holandes
c. Cangallo 360

Kaščiuko Restorane "Internacional"
c. Montegudo 428, P. Patricios

Pas Batsiui Teper J.
c. Varnes 566 Capital

Paštas pas visus laikraščių parduotojus
Av. L. N. Alem

PROVINCIOJ
Kungio Restorane "Palanga"
c. Praga 101, Pienyro, Avellaneda

Libreria Ucranaia
c. Ing. Muerge 1268 — Dock Sud

Pas José Ryasa
N. Secuz — N. Pompeya

BERISSO
D-je "Mindaugas" Patalpose
c. Barcelona 2965 — Berisso F.C.S.

ROSARIO
Pas Klimą — c. Guemes 2448, Rosario

MONTEVIDEO URUGVAJUJE
Pas J. Mackevičių
c. 1 Nr. 77, Casabo, Montevideo
Pas Šiuipį Stasį
c. Rio ed Janeiro esq. Belgica
Barrio Cerro.

NAUDOKITĖS NEMOKAMAI.

Nakvynės
c. Cangallo 2471, Bs. Aires

Pirtys
c. Caseros 762 —
c. Córdoba 2222 —
c. French 2459 —

Prieglauda
Pavargėliams ir beturčiams
c. Junin 1930, Buenos Aires

Vaikų darželis ir jų priežiūra
c. Victoria 1089 Buenos Aires

Ligoninės
Asistencia Publica
c. Esmeralda 66, U. T. 33-6200

Rawson — Av. Alcorta 1402
Ramos Mejia — c. Urquiza 609
Boca — c. Jonte y Segurola

LAIVŲ JUDEJIMAS

Ateina:	Birželio:	Išeina:	Birželio:
11 — Highland Chieftain	11.30	12 — Highland Princess	27.5
12 — Oceania	17.30	12 — Avila Star	26.5
12 — Antonio Delfino	12.30	14 — Massilia	1.6
15 — Campana	7.30	17 — Belle Isle	26.5
16 — Massilia	19.30	18 — General San Martin	28.5
18 — Cabo San Antonio	13.30	19 — Arlanza	2.6
19 — General Artigas	12.30	20 — Conte Biancamano	5.6
23 — Avila Stra	21.30	26 — Highland Brigade	10.6

PINIGŲ KURSAS PEZAIŠ

100 litų — — — — \$	58.68	100 lirų — — — —	27.62
1 svaras sterlingų —	17.02	100 zlotų — — — —	65.30
100 dolerių — — — —	343.69	100 frankų — — — —	22.72

CLINICA

DR. APERAVIČIAUS
Corrientes 1955 U. T. 47-7746
Atdara nuo 16-20 val kasdien
Žymus chirurgas, diplomuotas
Rusijoje ir Argentinoje
MOTERŲ LIGOS
X SPINDULIAI

NEAPSIRIK!

Tik Pr. Dombravas yra lie-
tuvis Argentinoje, kuris žino
vietos įstatimus, rašo prašy-
mus, skundus ir t. t.

Av. Montes de Oca 85
U. T. 23 - 4675

PERKANT VAISTUS

Reikia visuomet kreiptis
į vaistinę

BERISSO "DEL INCA"

U. T. 2 - Berisso
y Rio de Janeiro 3595
U. T. 204- Berisso
De ROCA y SINGIALE

Pirmarūšiai vietos ir užsienio
vaistai, pigios kainos, greitas
ir mandagus patarnavimas.

FELIPE ZURAVELL

c. Marsella 176 Berisso F.C.S.
Valgomųjų ir gėrųjų parduo-
tuvė Visiems lietuviams žino-
ma parduotuvė savo aukštos
kokybės prekėmis ir pigiomis
kainomis.

AKUŠERE

MARIA Z. de MAEROFF
Specialiste prie gimdymų, ir
svarbiuose reikaluose turi
gydytoją, priima pensionistes
patarimai veltui priėmimas
nuo 13 iki 21 val. kasdien.
c. Sarmiento 2537 Bs. Aires
U. T. 47 - 4728

PARSIDUODA BICIŲ OKIS

Labai geromis sąlygomis parsid-
duoda "kinta", susidedanti iš 2
hektarų žemės su muriniu namu,
galponu ir su visu gyvu invento-
rium, t. y. kiaulių, vištų ir per
10 avių bičių. Visa "kinta" a-
psodinta vaismedžiais. "Kinta"
yra netoli Buenos Aires Est.
Ezeiza, FCS.

Tartis su p. V. Rymavičium, Av.
Montes de Oca 85

Modistė Danutė

c. Chile 1075. — Buenos Aires
Pirmarūšė moterų rūbų
siuvyklą.

Servicios funebres

liūdesio valandoje Tamstai
gerai ir sąžiningai patarnaus
vien tik

Boccia H-nos.

Representante
LA FEUDO H-nos
BARCELONA 4452
U. T. 22 — BERISSO

Turi įvairius ir gerai įrengtus
vežimus: vestuvėms, krikšty-
noms ir pakasynoms.
Naktinis patarnavimas.

Didelė Lietuvių Dantų Klinika

IR LABORATORIJA
Direktorius daktaras M. MINCAS

Gydo plombuoja, traukia be skausmo ir deda auksinius, por-
celinius ir kitokius dantis PIGIAUSIOMIS KAINOMIS.
Visus dirbtinius dantis gamina savoj moderniškai įrengto
laboratorijoje, DELTO KAINOS LABAI PIGIOS.
Laboratorijos Vedėjas diplomuotas mek. dent. S. Štabinskas.
Priima nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 21 val.
Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.

SUIPACHA 28 BUENOS AIRES

Didžiausis Lietuvių Viešbutis B. Airese

STASIO POVILONIO

MONTES DE OCA 85 U. T. 23 - 4675

Tikri lietuviški valgiai ir gerimai.
Pigūs ir švarūs Kambariai Nakvėms, Lovos nuo 50 centų.

KIEKVIENĄ Sekmadienį daromi popiečiai, griežiant
lietuvių orkestrui.
LIETUVIAI IR LIETUVES ČION SUSIRENKA, NES TIK
CIA LINKSMA MALONU IR LIETUVISKA

Viešbutyje yra **Darbo Biuras**
DARBUI GAUTI NEPALIK NEAPSILANKES

DANTŲ KLINIKA

LAVALLE 410

U. T. 31 — Retiro — 4472

Specialus dantų traukimas be skausmo. Sudedama visa dan-
tų eilė iš aukso, kaučuko ir porcelano. Mandagus patarnavi-
mas. Žemos kainos. Patarimai veltui (Atvykę iš provincijos
priimami be eilės).

Darbo Valandos:

Kasdien nuo 9 iki 12 ir nuo 14 iki 20. Traukimas be skausmo
tik \$ 2.— Kalbama vokiškai.

"Foto Lito"

S. ANTONAVAS

Atlieku įvairius fotografavimo darbus savo studijoje, o tai pat
einu į namus.
Uspallata 877 esq. Montes de Oca — U. T. 23-3535

Dr. J. HAHN

Moterų ligos. Netvarkingos mėnesinės. Gimdos ligos.
Vidaus ligos. Skilvio.

VENERINĖS LIGOS

Išbėrimai. Šlapumo puslė. Prostatitis. Kraujo ligos. Sifilis.
Ultra - Violetiniai Spinduliai.
Vyksta į namus. Šaukite telefonu: U. T. 47, Cuyo - 7601
Kainos ekonomiškos — Pigus priėmimas.
Priima: Nuo 15 iki 20 ½

calle Tucuman 2729 esquina Pueyrredón

TEMYK!

Dr. A. GODEL

Specialistas gydymo

Blenoragija — Sifilis (606 — 914)

Kraujo ir Odos

PLAUCIŲ, SIRDIES, SKILVIO, KEPENŲ, NERVŲ
ir REUMATIZMO LIGŲ

X. — SPINDULIAI — DIATERMIA — ANALIZOS

Moterų Ligy Specialistas

Mėnesinių netvarkingumas ir pasivėlavimai.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir nuo 15 — 20 val.

Calle CANGALLO 1542

Tiktai

"SVYTURYS"

teisybė

rašo